LA CABANA

LA FATARELLA, DESEMBRE 1985 Nº5

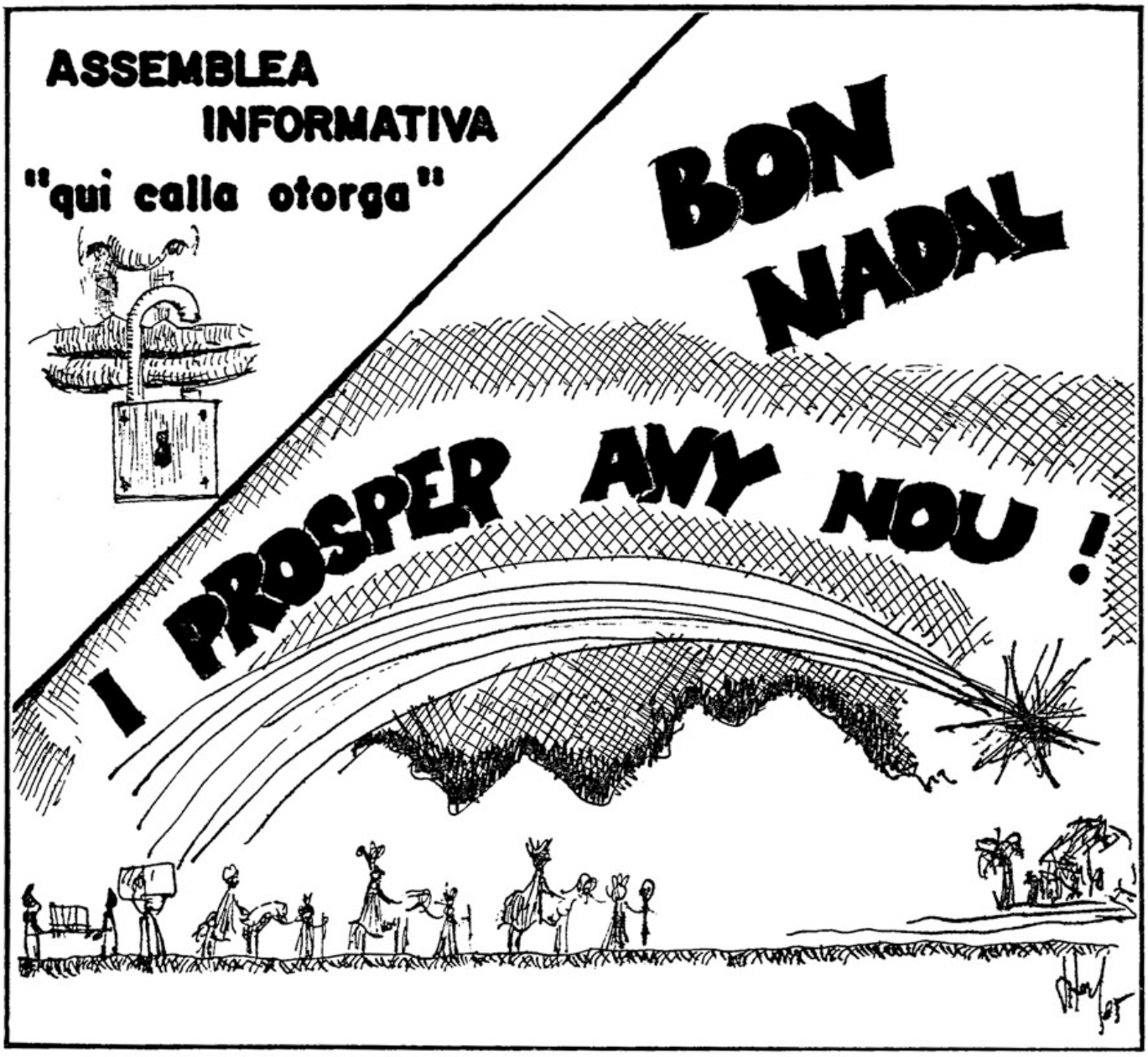

COMISSIÓ DE CULTURA DE L'AJUNTAMENT DE LA FATARELLA

CONSELL DE REDACCIÓ:
ANGUERA I FERNANDEZ, Joan
BALSEBRE I GIRONES, Francesc
CABÚS I RUANA, Messe
DESCARREGA I LLOP, Francesc
DESCARREGA I RIBERA, Messe
DESCARREGA I RUANA, Francesc
LLOP I GIRONÉS, Joan
LLOP I PASCUAL, Ramón
TIÓ I PASQUAL, Pilar

DISENY GRÀFIC:
Francesc BALSEBRE
Xavier REBÉS

ELS ARTICLES PUBLICATS EXPRESEN SOLAMENT L'OPINIÓ DELS SEUS AUTORS.

QUALSEVOL CONSULTA O COL·LABORACIÓ, ADRESSEU-LA A L'AJUNTAMENT O A QUALSEVOL MEMBRE DEL CONSELL DE REDACIÓ.

EDITA I IMPRIMEIX L'AJUNTAMENT DE LA FATARELLA.
DIPOSIT LEGAL T-1382-85

LES PERSONES DEL POBLE QUE VISQUIN FORA I QUE ESTIGUIN INTERESSADES EN REBRE LA CABANA QUE HO COMUNIQUIN A L'AJUNTAMENT.

INDEX

2 - Editorial.
3 - Felicitació.
4 - L'Ajuntament informa.
5 - L'Arbre de Nadal.
6 - Poesia.
7 - Notícies breus - Cartes al Director.
8 i 9 - Pagesia.
10 - Resum any 1985 - Notícies breus.
11 - 5è. Aniversari "Mas de la Solfa".
12 - Col·laboració.
13 - Història i costums.
14 - Esports.
15 - Cuina casolana - Passatemps.

EDITORIAL

ASSEMBLEA INFORMATIVA:

"Qui calla atorga"?

Una vegada més, l'Ajuntament ha donat comptes públicament de la seva gestió de govern del Municipi. Aquest tipus d'actes, que van ser instaurats a la nostra Vila pel primer Ajuntament democràtic, - és un exemple de democràcia participativa que no es segueix, per altra part, a gaires pobles del voltant, i que ha estat ben acceptat per la gent del poble, tal com ho demostra la nombrosa assistència a totes les Assemblees que s'han fet fins ara.

L'Alcalde féu una exposició molt sincera i realista dels comptes, obres i - projectes que té l'Ajuntament. El representant de l'oposició política a l'actual majoria de govern, també exposà les seves opinions i discrepàncies, tot afirmant que el seu grup està fent una oposició constructiva.

Finalment, l'Alcalde es va sotmetre a les preguntes i opinions que el públic assistent vulgués fer. Van haver-hi molt poques intervencions, i és per això que "La Cabana", aprofitant una frase dita - per l'Alcalde, encapçala l'Editorial de la següent manera: "Qui calla atorga"?

Malauradament, l'oferta de debat feta per l'Ajuntament no es va aprofitar. I no és perquè creguéssim que, efectivament, tothom estés d'acord amb tot l'exposat. Ben segur que hi han temes que són polèmics, i punts de vista diferents dins - del poble.

Pensem que ningú té la veritat absoluta, i creiem que del diàleg i dels debats en surten grans encerts, encara que sigui comprometut el dialogar en públic.

No obstant, la societat del segle XX té la seva projecció de cara al futur basada, precisament, en el diàleg, i aquest ha de ser sincer, responsable i respectuós.

EL CONSELL DE REDACCIÓ

Felicitats

Com és tradicional en aquestes dates, "La Cabana" també vol donar la seva felicitació de Nadal, i desitjar tota classe de sorts i benaurances als seus lectors.

No podem ni volem, però, estendre aquests desigs a tothom en general. Hi excloem d'aquesta felicitació als Reagans, Gorbatxovs i Pinochets de tota mena; a tothom que fa bandera del racisme, la intolerància i el menyspreu cap a altres persones, i, en general, a tots aquells que atempten contra els drets més elementals de la persona.

A la resta de la Humanitat, a la immensa majoria dels habitants del món (i molt especialment als veïns i veïnes del nostre poble), la gent que mes a mes fem "La Cabana" volem desitjar-vos unes bones Festes nadalenques i que l'Any Nou ens vingui ple de SALUT, PAU i LLIBERTAT.

EL CONSELL DE REDACCIÓ

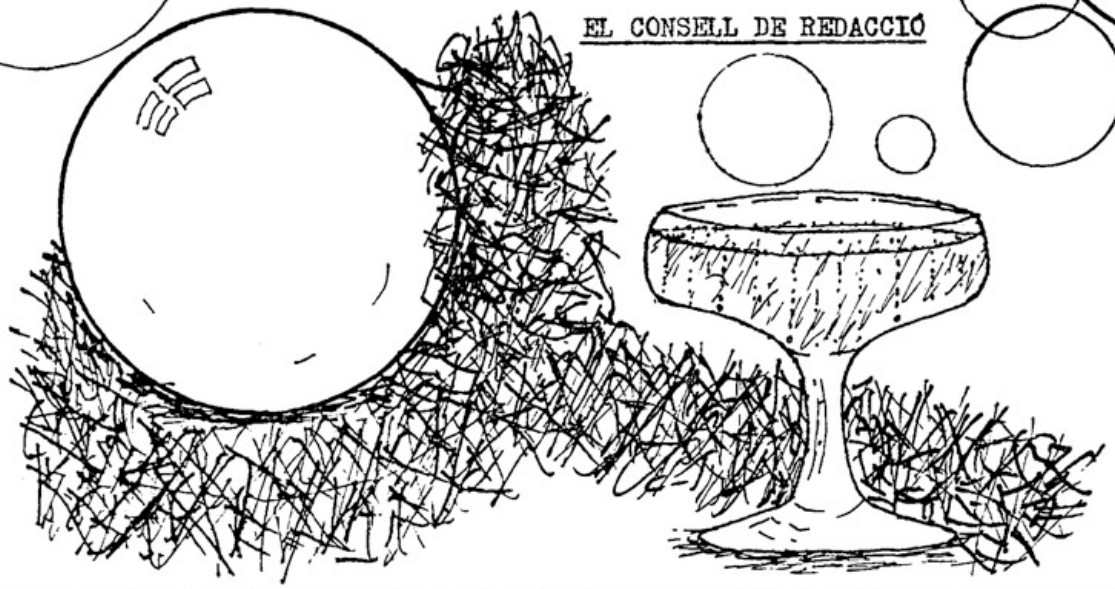

L'AJUNTAMENT INFORMA

- PLE DEL 19-Desembre-1985.

.. S'informa de que el Departament d'Economia i Finances ha autoritzat la concertació del préstec de 5.333.333'- ptes. amb la Caixa de Crèdit de la Diputació.

.. S'informa de la publicació al D.O.G. de la subvenció atorgada a l'Ajuntament de la Fatarella pel transport d'aigua amb camió-cisterna, corresponent al segon semestre d'enguany, - que puja a 1.461.024'- ptes. (gairebé la meitat del que va concedir el primer semestre).

.. S'aproven factures per un total de 174.621'- ptes.

.. S'aproven permisos d'obres per un total de 10.085'- ptes.

.. S'aprova la Certificació núm. 6 de - les obres del Casal, que puja a - - 2.022.208 ptes., per enviar-la a la Diputació Provincial i rebre la subvenció amb càrrec al Cànon Energètic 1983-87.

.. S'acorda l'aprovació provisional del projecte d'"Urbanització de l'accès a la població per la Carretera de Camposines", un cop publicat al B.O.P. i no havent-se presentat cap reclamació. Ara només resta pendent l'aprovació definitiva per la Comissió Provincial d'Urbanisme.

.. S'acorda fer una sol-licitud de subvenció al Ministeri de l'Interior (a través del Govern Civil) d'1.637.734 ptes. pel subministrament d'aigua amb camió-cisterna, dins del Pla d'"Aigua Roja", vista la retatllada que ha - fet, per la seva banda, la Generalitat de Catalunya.

.. S'aprova una Moció d'Alcaldia per la qual es demana al Sr. Balsebre, Regidor del Grup Popular, que aporti dades i documentació que justifiquin - la intervenció que va fer a l'Assemblea Informativa celebrada el passat dia 5 de Desembre.

En aquesta Assemblea, el Sr. Balsebre va dir que s'havien produït focus d'infecció en els higiènics de les Escoles, i que l'Ajuntament havia actuat amb retard en la reparació i neteja dels sanitaris.

- ASSEMBLEA INFORMATIVA.

El passat dia 5 de Desembre va tenir lloc a la Sala del Casal de la Vila, - l'Assemblea Informativa que en un principi estava convocada pel dia 21 de Novembre i que es va suspendre en el seu dia degut a l'intens fred que vàrem patir a finals del mes passat.

L'Alcalde començà l'Assemblea fent un repàs dels fets més importants relacionats amb Protecció Civil i amb el Pla - d'Ordenació d'Explotacions Agràries a la Terra Alta.

Seguidament, el Sr. Folch, Regidor de Cultura, féu un balanç econòmic de les Jornades de Cultura i de les Festes de l'any, així com breus comentaris sobre altres aspectes del seu Departament, com l'endegament d'un nou Curs de Català per a adults i de la revista local "La Cabana" i d'activitats relacionades amb l'esport.

L'Alcalde tornà a agafar la paraula, i féu un repàs exhastiu a la Hisenda Municipal, tocant els Pressupostos Ordinari i d'Inversions de 1985; la liquidació del Pressupost de 1984; la càrrega financera de l'Ajuntament; les subvencions rebudes d'organismes oficials i particulars; el resum econòmic de les obres de Piscina i Vestidors i de la prestació - personal (jornals de Vila) empleada en la mateixa obra; etc... Després, parlà de l'abastament d'aigua potable a la localitat, fent especial insistència en el projecte de portada d'aigües des del pantà de Riba-roja per als Municipis de Vilalba, la Pobla i Batea, del qual la Fatarella n'està pendent d'integrar-s'hi.

El Sr. Balsebre, cap de l'oposició, va interrompre diverses vegades l'Alcalde per tal de manifestar les seves opinions i divergències amb l'equip de govern, tot dient que el seu Grup feia una oposició constructiva. Va estendre's particularment en el tema de les Escoles.

Finalment, l'Alcalde invità al públic a que manifestessin les seves opinions i fessin les preguntes que els interessessin. La participació fou molt poc nombrosa.

Dins d'aquesta poca participació, el tema més parlat fou el de l'aigua, amb - preguntes sobre el projecte de la Pobla

i una proposta per a resoldre la pujada d'aigua per a consum de davall de la Central Nuclear, per les seves possibles repercusions sobre la salut. També es tocaren els temes de la Biblioteca pública i del subministrament d'energia elèctrica per al complexe del Casal, amb una proposta d'utilització d'energies alternatives.

- SUBVENCIONS PER ARRENCAMENT DE VINYA.

Ja se'n va parlar en el passat número de "La Cabana". El termini de presentació de les sol-licituds és fins al dia 30 de Desembre de 1986, i es tramiten a través del Consell Regulador de la Denominació d'Origen "Terra Alta" o millor des de l'Agència d'Extensió Agrària de Gandesa.

L'ARBRE DE NADAL

Any rera any, als voltants de Nadal, es posa l'arbre (el pi) de Nadal a la Plaça. Un pi més o menys estilitzat, que es vesteix amb boles, bombetes i "espumillón", tot de colors ben variats per donar un to alegre a un arbre que vol simbolitzar la pau i la germanor entre les persones.

Però mentre una gent intenta aconseguir tot això decorant un pi, uns altres, aprofitant-se de les hores silencioses i fredes de les matinades quan tothom dorm, trenca o pren aquestes boles o bombetes que després trobem a bocins per la Plaça o pels carrers més a prop.

Aquest any no ha estat una excepció. Plantat i adornat el pi la vigília de Nadal, observem a l'endemà que l'acció inadmisible, incomprensible i totalment reprobable d'alguna o algunes persones ha tingut lloc.

Veiem amb contenguda indignació que de les 52 bombetes posades per il-luminnar l'arbre, en falten sis o set. Igual nombre de boles han desaparegut, i pensem que si amb una nit fem tant negatiu balanç, que hi quedarà en aquest pi quan arribi el dia de Reis?

Suposem que els autors d'aquests fets són persones joves, però no tant com perquè no sàpiguin distingir entre el que està bé i el que està malament. Estem segurs que se se'ls hi preguntés què voldrien per a la Fatarella, contestarien que lo millor. I llavors, per què fan això? ¿No és més bonic l'arbre ben il-luminat i ben colorit que tal com l'estant deixant aquestes accions inconscients i irreflexives?

Parlant amb algunes persones grans sobre aquests fets, diuen que sempre ha passat igual, que aquí som així, que som de muntanya... Dol molt sentir tals afirmacions i, encara que la realitat sembla donar-los-hi parcialment la raó, nosaltres no acceptem aquesta fatalitat. Sabem que aquests fets són obra de grups molt reduïts, i pensem que tard o d'hora els que fan això s'adonaran que el que cal és ajudar a plantar el pi i no a fer-lo caure.

Des d'aquí fem una crida invitant a la reflexió de totes les persones que d'alguna manera poden sentir-se aludides, El cas de l'arbre de Nadal és sols un botó de mostra. Però no ens hem de deixar portar pel pessimisme. La gent del nostre poble té grans qualitats: Aprofitem-les!

Nosaltres, l'any que ve, tornarem a posar l'Arbre.

JOSEP FOLCH i GIRALT.

POESIA

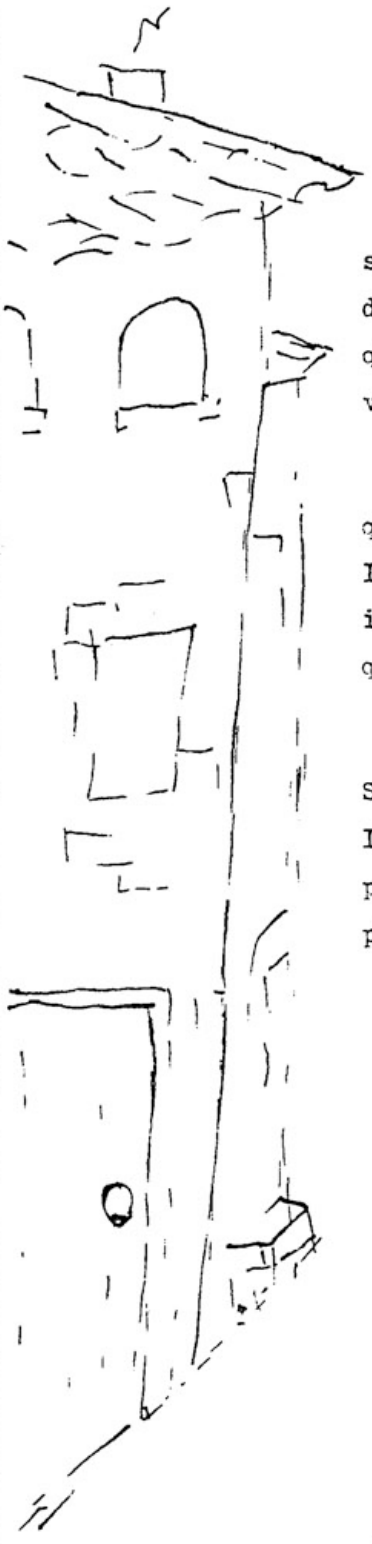

A LA FATARELLA . . .

Sobre un turó situada
s'alça una petita però noble Vila
de gent senzilla i colrada
que de l'any cada dia
va a treballar, sempre amb molta harmonia.

Oh Vila ! Oh noble poble !
qui de tu s'allunya per sempre, s'enyora.
I et mires els anys de sobre
i no et queixes; mires l'aurora
que avui és més maca i més hermosa.

Sí, Vila, no decauràs !
Segueix essent tan forta i acollidora.
I l'aurora miraràs
pensant en una jornada nova
plena de sol, de suor i de treball.

Maria LLOP i LLOP

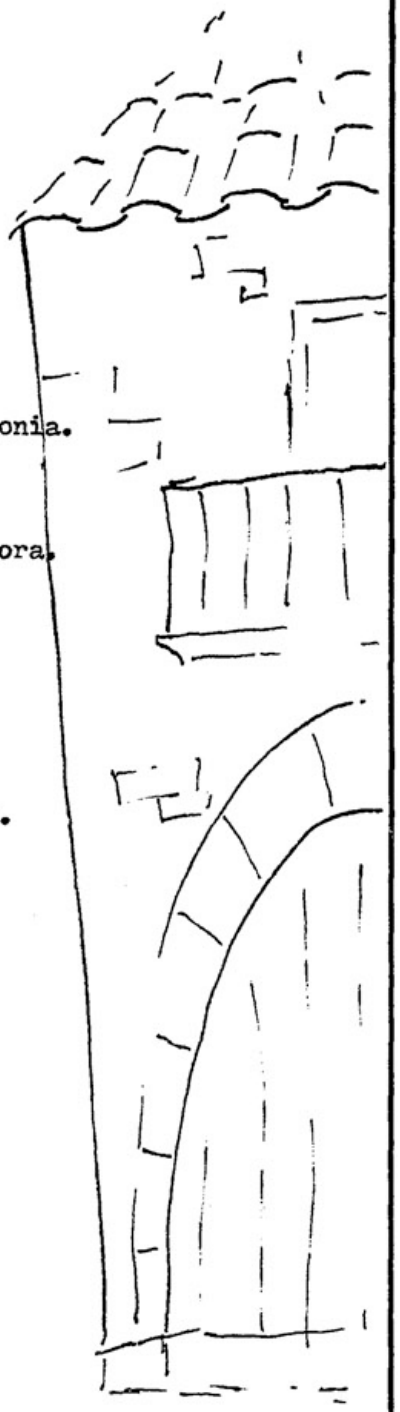

NOTÍCIES BREUS

.. Un dels actes que es feren al 5è. Aniversari del Col-lectiu d'Animació "Mas de la Solfa", fou una taula rodona - (xerrada i debat) sobre "La festa al carrer / Cultura popular".

En Jaume Arnella (Orquestrina "Galana"); Josep Orriols (graller i fabricant de gralles, Vilanova); Biel (Gralers de Reus) i Sisco ("Mas de la Solfa"), foren qui explicaren, una mica per sobre i a un bon ritme, allò que ells entenen sobre la cultura popular i la resurrecció de la gralla per a l'animació al carrer.

El clima informal i amè que es respirà -malgrat el fred que tots i totes passàvem- es traduí en unes quantes - conclussions (no veritats absolutes) i que quedaren a l'aire. Més o menys:

- La gralla, instrument musical popular, de carrer, que ens transmet noves i velles tonades i que pot ser anunciadora de manifestacions artístiques, antinuclears, etc... És a dir, la música expressió de protesta i de festa.

- La festa al carrer, sinònim de - festa popular, a bon preu, lúdica, - creativa i educativa.

- Recerca de velles músiques cultes, per la tradició de bona música del país, i populars, perquè eren els pagesos i pastors aquells qui la feien en acabar la feina de cada dia.

- Música d'alternativa a la música enllaunada, avorrida, alienant, consumista i promocionada per uns particulars interessos econòmics.

- Festa lligada a la nostra terra i als seus costums, música i ritme particulars. Sense ser "carca" per la imitació fidel sinó potenciadora d'ampliació artística.

Vaja, una xerrada encantadora, senzilla, curta, instructiva i interessantíssima. Una llàstima per a qui - se la va perdre !

la PILAR.-

CARTES AL DIRECTOR

Després de les inquietuds manifestades per una bona part de gent del poble sobre l'estat de les Piscines, hem de - dir que aquestes tenen d'estar sempre - plenes, per sota del canaló desbordant.

Per precaució a les possibles gelades de l'hivern, es tiren objectes que flotin, com són ampolles, neumàtics, canyes, etc... D'aquesta manera, el gel trenca sobre les superfícies més blanes que la paret de la Piscina.

Per mantenir la Piscina en perfectes condicions, per altra banda, es tendria de posar la depuradora en marxa al menys cada 8 hores cada quinze dies, posar líquid de cloració a l'aigua i passar el llimpia-fons al menys un cop al mes.

D'aquesta manera, però, mantenir una Piscina al llarg de tot l'any, resultaria molt costós.

Espero que després d'haver explicat com té que ser l'estat d'aquestes instal-lacions durant la temporada d'hivern, la gent no pensi que llavors de l'esforç físic i econòmic que ens ha costat a tot hom aconseguir unes Piscines com les - que tenim, ara l'Ajuntament les tingui deixades anar.

Estem ben assabentats de que les Piscines, si durant la temporada d'hivern no es cuiden prou, no passa res si després es netegen bé, i, per altra part, no hi ha cap tipus de problema de possibles focus d'infecció de cap mena.

CONRAD RIUS i SAMBRÓ
- Regidor -

PAGESIA

L ' I.V.A., el nou impost europeu. (I)

Quan aquest nou número de "La Cabana" sigui a les vostres mans, s'haurà produït un dels fets més importants i trascendentals de la nostra història contemporània: l'entrada d'Espanya a la Comunitat Econòmica Europea com a membre de ple dret.

Deixant a part el jutjar els beneficis o inconvenients de l'entrada d'Espanya a la C.E.E., beneficis o inconvenients que s'aniran veient en el temps, l'ingrés d'Espanya suposa que des del dia 1 de Gener de 1986, i de forma automàtica i obligatòria, ha entrat en vigor a tot el territori de l'Estat espanyol menys a Ceuta, Melilla i les illes Canàries, un nou impost indirecte: l'Impost sobre el Valor Afegit (I.V.A.), que substitueix un total de 24 impostos indirectes, entre ells l'I.T.E. (Impost del Tràfic d'Empreses).

A partir d'aquest primer número del nou any, anirem publicant a la nostra revista una sèrie d'entregues, sempre al voltant del mateix tema: l'I.V.A. des de la perspectiva de com aquest nou impost pot afectar a una petita comunitat rural com la nostra. Intentarem explicar la seva mecànica, la forma en que afecta a l'agricultura, als petits comerços i, en general, a tot consumidor.

De tota manera, i abans d'aprofundir en el significat i la forma d'aplicació de l'I.V.A., potser fore bo explicar breument les dos formes bàsiques que té tot Estat modern per financiar-se i recaptar diners. Aquestes dos possibilitats es concreten en els impostos directes i els indirectes.

Quins són els impostos directes? Molt senzill, tots aquells que paguem directament a l'Estat quan fem la declaració de renda cada mes de Juny i que afecten a les persones que al llarg de l'any han obtingut beneficis en concepte de treball personal realitzat (Impost sobre la Renda de les Persones Físiques), o han generat beneficis a partir del patrimoni (Impost Patrimonial), o, finalment, tenen diners invertits o posats a qualsevol institució bancària (Impost sobre el Capital). Tot això és considerat impost directe, i els que cobren una nòmina saben que se'ls descompte cada mes una part del seu sou per aquest concepte. S'ha de dir que aquests impostos continuaran funcionant de la mateixa manera que fins ara, i que la introducció de l'I.V.A. no els afectarà.

I quins són els impostos indirectes? Fins ara, els impostos indirectes eren 24 i s'aplicaven, teòricament, a tota relació de compra i venda entre persones o institucions i particulars, com el cas de l'I.T.E., i sobre aquells productes que l'Estat considerava especials, com l'impost de luxe o de begudes alcohòliques.

L'I.V.A., com a impost indirecte que és, afectarà solsament a tota aquella activitat econòmica (compra - venda) realitzada entre empreses i particulars o entre particulars.

Què és l'I.V.A. ? L'I.V.A. és un tribut la introducció del qual és obligatòria per entrar a la C.E.E., que s'ha d'aplicar a tota entrega de béns i serveis (entenent per un bé des de la compra d'un llapis a la d'un cotxe, i per servei al transport, la llum, el gas o el telèfon), i que afecta també a les prestacions de serveis efectuades per professionals i empresaris quan porten a terme la seva activitat. És a dir, les factures del mecànic, l'advocat o el paleta, i les de la compra de qualsevol producte o servei, hauran d'incloure un increment en concepte d'I.V.A., com ara el portaven per aplicació de l'I.T.E.

Com tots els impostos, l'I.V.A. l'ha de pagar el consumidor final: el que compra el llapis, el cotxe o el que contracte el servei d'un advocat o d'un mecànic. Però, a diferència del que passava amb l'I.T.E., que s'havia de pagar sencer, amb l'I.V.A. les empreses i els professionals poden recuperar part dels diners de l'impost pagat en fases anteriors.

Això, de tota manera, és un procés una mica més complicat i que en pròximes ocasions tractarem més a fons. L'únic que cal saber, ara per ara, és que tan sols les empreses i professionals (els agricultors entre ells) poden recuperar determinades quantitats, i que el consumidor final (el que compra un cotse, un quilo d'arròs o es fa una casa) haurà de pagar la totalitat de l'I.V.A. sense cap dret a descomptar res, com també ja passava amb l'I.T.E.

El que cal saber com a consumidors finals de productes o serveis, que som tots, és que l'I.V.A. té tres tipus diferents d'aplicació, en funció dels béns o serveis que es comprin.

Hi ha un "tipus reduït", que pagarà el 6% sobre el preu del producte, i que afecte als béns i serveis considerats de primera necessitat, com: productes destinats a l'alimentació humana i animal; vivenda; llibres, revistes i diaris; medicaments i material sanitari; transports terrestres; serveis d'hosteleria i restaurants no sumptuaris; i espectacles.

El "tipus incrementat" pagarà un 33% i recau sobre les entregues de béns i serveis considerats sumptuaris, com: vehicles a motor; embarcacions esportives o de recreo; avions, joies i bisuteria fina, i peleteria sumptuària.

Tots aquells productes o serveis que no estiguin classificats dintre del 6% ("tipus reduït") i tampoc formin part del grup de béns inclosos dintre del 33% ("tipus incrementat"), cotitzaran un 12% ("tipus ordinari"), com per exemple els mobles, la roba, televisors o equips de música o vídeo.

En funció d'aquestes tres classificacions (6%, 12% i 33%), cada producte o servei que comprem a partir del dia 1 de Gener haurà d'especificar a la seva factura, de forma clara, el tipus d'I.V.A. que se'ns ha aplicat.

Hem de dir que l'aplicació dels tres tipus d'I.V.A. no vol dir que a partir d'ara mateix, els preus poden passar a ser un 6%, un 12% o un 33% més cars que fins al 31 de desembre. Això no és veritat perquè, fins ara, tots els productes pagaven I.T.E. i n'hi havia que, a més a més, tenien d'altres impostos a sobre, com era el cas dels cotxes, televisors, aparells de música i vídeo que, a més de l'I.T.E. pagaven l'impost de luxe, i amb l'I.V.A., que engloba i substitueix als impostos anteriors, aquests productes s'haurien d'abaratir.

De tota manera, hi haurà algun producte que es pot encarir una mica, com és el cas de determinats aliments, que fins ara no pagaven cap impost i ara el pagaran.

El que s'ha d'advertir, ja per acabar, és que, com molt bé s'ha dit a la televisió aquests dies, l'aplicació correcta de l'I.V.A. no té perquè encarir els productes, i que amb l'excusa de l'I.V.A. no es poden justificar pujades desmesurades de preus.

El que cal fer abans de comprar un producte, és conéixer el seu preu real i comprar-lo allí on ens surti més a compte econòmicament.

FRANCESC PASCUAL i BLANCH.-

RESUM ANY 1985

N A I X E M E N T S

17-Gener: JOAN MANUEL Costa i Rius, fill de Francesc i Elisa ("Sau").
8-Abril: ALEXANDRA Descarrega i Solé, filla de Damià i Antonieta ("Damian").
7-Abril: CRISTINA Micó i Descarrega, filla de Salvador i Anna Mª ("Catxaman").
26-Abril: GUILLEM Pascual i Pascual, fill de Josep i Esperança ("Josep Feixones")
26-Maig: VANESA Jornet i Jornet, filla de Ramon i Rosalia ("Vispellano").
29-Maig: EVA Rius i Comellas, filla de Josep Ramon i Pepita ("Josep R. Buli").
10-Juny: DAVID Gironés i Pascual, fill de Josep Mª i Mª Carme ("Venancio").
10-Maig: MISERICORDIA Gironés i Blanch, filla de Ramon i Carme ("Gironés").
10-Maig: Mª DEL CARME Gironés i Blanch, filla de Ramon i Carme ("Gironés").
6-Novembre: JOSEP Pellisa i Pujades, fill de Josep Ramon i Matilde ("Tapet").
26-Desembre: ABEL Pascual i Rocamora, fill de Francesc i M. Teresa.

M A T R I M O N I S

16-Març: Francesc Pascual ("Feixones") amb M. Teresa Rocamora ("Descarrega").
13-Abril: Joaquim Ferré amb Consol Ardévol ("Balico").
25-Maig: Ramon Descarrega ("Visentó") amb Montserrat Jaumot ("Quelo").
13-Juliol: Pere Llop amb Mª Dolors Gironés ("Bort").
20-Juliol: Enric Benet amb Mª Neus Gironés ("Topes").
5-Setembre: Josep Miquel Falcó amb Maribel Pascual ("Panereta").
23-Novembre: Jaume Vilanova amb Mª Marta Gironés ("Fotesa").

D E F U N C I O N S

5-Gener: CARME CUGAT i DESCARREGA ("Matonet"), 77 anys.
10-Gener: ZACARIES BLANCH i DESCARREGA ("Mosset"), 92 anys.
30-Gener: REINALDA PASCUAL i BALSEBRE ("Berengué"), 72 anys.
4-Març: Mª TERESA PASCUAL i PASCUAL ("Anreba"), 62 anys.
27-Març: JOSEFA JOSÉ i RUANA ("Sisco Pasqualet"), 77 anys.
9-Abril: RAMON BALSEBRE i VALLESPÍ ("Alerany"), 92 anys.
25-Abril: TERESA JAUMOT i GIRONÈS ("Bon mosso"), 85 anys.
29-Abril: JOAN BLANCH i GIRONÈS ("Feltret"), 68 anys.
8-Maig: PERE RUANA i SUÑÉ ("Fonteta"), 87 anys.
15-Juny: Mª TERESA BARDENY i PASCUAL ("Catxaman"), 48 anys.
8-Juliol: MARIANA BERENGUÉ i LLOP ("Paio"), 87 anys.
12-Juliol: JOSEFA URGELL i ANGUERA ("Cabó"), 73 anys.
22-Juliol: FRANCESC LLOP i BLANCH ("Sisco Pasqualet"), 86 anys.
9-Agost: VICENTA GIRONÈS i BENAVENT ("Berneta"), 88 anys.
8-Novembre: JOSEP GARCIA i ARNAU ("Catxap"), 81 anys.
8-Novembre: ANTONI LLOP i GRISÓ ("Portalera"), 83 anys.
4-Desembre: CARME LLOP i ALERANY ("Sagaleta"), 66 anys.
15-Desembre: MANUEL FONT i RIUS ("Quirosso"), 71 anys.

NOTÍCIES BREUS

.. Com ja és tradicional el dia de Nadal, el grup de teatre local "La Barretina" va representar al Casal "Els Pastorets", amb l'obra "El somni del Rabadà o Quan aparegué l'estrella", d'Assumpta Gonzàlez, amb una massiva assistència de públic i una novetat a destacar: els magnífics decorats que es van estrenar.

.. En el Sorteig de la Loteria de Nadal d'enguany, l'única població dels nostres voltants premiada va ser Reus, que va compatir el 3er. premi amb altres llocs.

.. El dia 12 d'aquest mes es va inaugurar al nostre poble un nou bar: el "Pub de Sisqueta" o "KIKO'S".

MESSE C.-

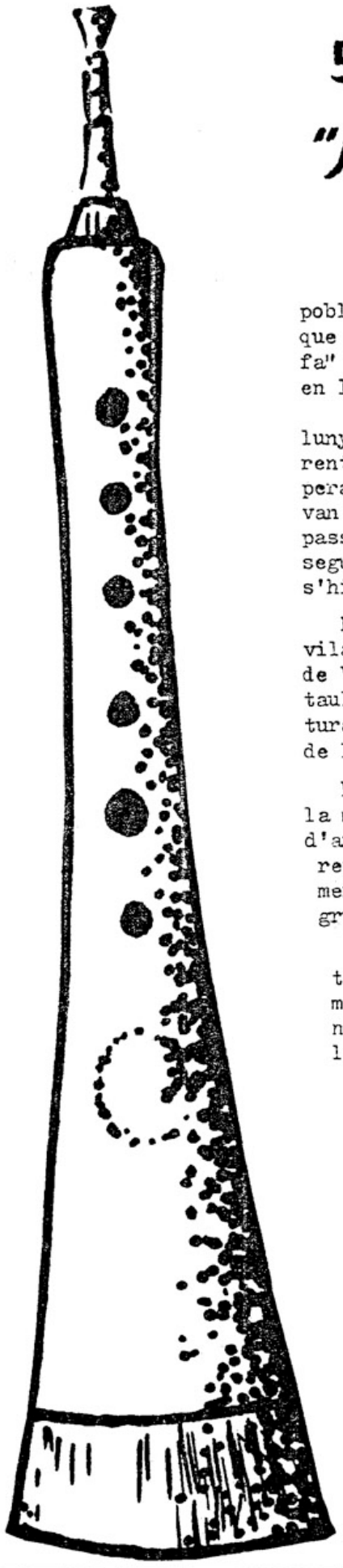

5è ANIVERSARI "Mas de la Solfa"

Els dies 15 i 16 d'aquest mes va tenir lloc al nostre poble un important esdeveniment cultural, una gran festa que es va montar el Col-lectiu d'Animació "Mas de la Solfa" per a celebrar els seus cinc primers anys de treball en l'espectacle i la festa al carrer.

Va ser, a més a més, una trobada de gent de tot Catalunya que es mou en aquest àmbit de la cultura, en diferents facetes però amb un denominador comú: el carrer. S'esperava molta gent de fora, i les previsions més o menys es van cumplir: es calcula en unes 500 persones les que van passar per la Fatarella durant el cap de setmana, amb un seguit de grups, uns previstos en el programa i altres que s'hi van afegir espontàniament.

La Festa començà el Dissabte a la tarda, amb un cercavila animat pels Grallers de la Colla Vella dels Xiquets de Valls i pel "Mas de la Solfa". Al vespre hi hagué una taula rodona al Casal, sobre el tema "Festa popular - Cultura al carrer", de la qual en parlem en una altra secció de la revista.

Després de sopar hi hagué el cercavila de nit "Foc a la metxa", del "Mas de la Solfa", amb diables i molts focs d'artifici, un espectacle que el Col-lectiu duu ja temps representant però que a la Fatarella vàrem veure per primer cop. El ball, a la nit, es féu al Casal, amb els grups "Cafè Irlandès", "Masonic" i "Sistema".

L'endemà diumenge es reprengué la Festa amb unes matinades per a supervivents, per als més vetlladors (i més matiners), i al migdia, després d'un cercavila d'animació amb els de "Cameta Coixa" de Miravet, tingué lloc, a la Plaça, un concert de vermut, amb molta música de gralla, vi i aperitius per a picar. Van actuar els Grallers de Valls, Raül i Jordi de Tortosa, "Cameta Coixa" de Miravet, "Cafè Irlandès" de Reus, Orriols de Vilanova i el "Mas de la Solfa".

La Festa acabà a la tarda, amb un cercavila i una sonora traca final, després, però, d'un dels actes més simpàtics del 5è. Aniversari: el dinar. Una apetitosa teca al camp (on fins i tot el temps va acompanyar), amb una paella gegant per a 400 persones, els principels ingredients de la qual eren 40 quilos d'arròs i 30 conills.

En resum, va ser una festa amb força participació, encara que la gent del poble no ho va fer en el grau que s'esperava. Una festa divertida i popular, amb música i ingredients de la nostra terra. Va ser una festa al carrer.

==========

COL·LABORACIÓ

"VÍCTIMES DE L'ESGARRIFOR"

SEGLE: XX ANY: 1995 DATA: 5 de juliol

LLOC: La Fatarella PROVÍNCIA: Tarragona

III

Mentrestant, entre aquestes discussions germanals, un àmbit, unes terres, - una societat determinada, unes gents comencen a notar el dur i poderós sol d'estiu, on la suor és la reina de la cort pagesívola i el silenci, en el bell mig de petits sorolls, és el rei de la cort espai.

Dos éssers humans asseguts, desprenent alés de gerani, fan ús de l'aparell bucal tot menjant ous ferrats i "beycon". Sí, "beycon", poques cases amb gent - gran saben el que és. I les que ho saben prefereixen tindre una peça ferma i llarga de "cansalada" cuberta amb aquella sal dura i greixuda, comprada a sacs d'uns quants quilos. Mes els adolescents no són d'aquesta generació.

Als vols de migdia, el públic que s'havia quedat a la Vila, sortia al carrer amb tenacitat, simpatia, àdhuc amb cara de mala gana, amb cara de pocs amics. També hi havia gent, més aviat una minoria, que sortia a l'empavimentat buscant un dia diferent. Sí, un dia on les titelles no intentessin sobreviure, cordant-se - les sabates, treballant, o àdhuc fent l'amor. Anaven a la recerca d'aquest món utòpic on la força dels forts no fós deguda a la feblesa dels dèbils. Buscaven aquell lloc vist en l'espessor del somni, mes això era impossible. Els arbres - seguien clivellant-se i regalimant goma degut a la sequera tant de l'aspra terra com de la crítica societat.

L'evasió mental per aconseguir allò somniat per uns quants, trepitjant ara les roges rajoles centrals dels carrers, era equivalent a aquella conversa treta després d'esmorzar per en Carles. Amb la cigarreta evadidora a la boca deia:

- Anna, jo sols vull que la societat exterioritzi la seva interioritat, i a conseguir així que la tendresa s'instal·li a les paraules i que la guerra no persistieixi i la gent no mori de fam. I que el príncep sigui el llir diumenge.

- Sí, Carles, encara que creguis que tinc la ment infant i delicada, per pensar tot això he gastat tots els instants, i he vist que aquest món també de llibertat pròpia no és possible.

El noi, inspirat i concentrat en el tema, fa sense donar-se compte que la - fluidesa verbal, degut als estudis, doni un tò poètic a la conversa. Replica:

- No sols de llibertat pròpia sino també de silencis humils que badarien - l'orgullositat dels poderosos, de paraules sense pautes; no és possible. He assumit que cadascú és ell mateix i és ell el pioner del seu propi món. I les gents no han de ser rates espantades que sols surten a la fosca i encara cauen al precipici. Sino una albada brillant i que surti a cada propi cor. I així, sols - així, podrem buscar un lloc entre la realitat, el record o el somni. I cridar: ho hem aconseguit !

- Tranquil, tranquil, Carles, no t'embalis.

- No, no ho puc deixar, la cosa és així tal com sona, és el món actual, és la societat on vivim.

El pobre Carles havia pronunciat les paraules claus que farien de protagonistes aquesta nit, aparentment plena d'estels. Així, amlgrat tot, tothom seria les esmentades rates espantades que anirien cap al precipici en una nit grassossa i espessa.

ALBERT SUÑÉ i BLANCH

HISTÒRIA i COSTUMS

MEMÒRIES ADMINISTRATIVES AMB UNES QUANTES TAFANERIES

LA FATARELLA 1961 a 1966

JOAN ARTIGUES, Secretari Municipal (1961-66)

Personal de Sanitat (Febrer 1961)

No crec que aquesta mena de "corruptel-les" arribin al coneixement del nostre actual Governador, Sr. Fernàndez Martínez.

Explicaré un xic la situació del nostre personal de Sanitat.

A l'Ajuntament li costa, aproximadament, unes 30.000'- ptes. anuals, el Veterinari, la Llevadora, el Farmacèutic i el Practicant.

El metge cobra directament de l'Estat, per ésser plaça d'aquesta categoria.

El Sr. metge titular és don Faustí Callau, aragonès d'Osca. És un home inquiet, malgrat ja deu estar prop dels 60 anys, i no es conforma a viure tranquil-lament a un poble. Bé, això de tranquil-litat és cosa relativa, car passar la visita domiciliària a Fatarella, amb els seus carrers costaruts, cansa una mica.

S'ha buscat un substitut, i ell fa de dentista per Móra d'Ebre, Flix, Falset i altres localitats. Com que té cotxe propi, pot fer-ho.

El seu substitut és el Sr. Josep Papaseit, d'uns trenta i pico d'anys, recent casat amb una barcelonina. Ens fem bastant amics i ens uneix la nostra comú alergia a les sotanes, però ens separa la diferent concepció social de la vida. El dia que ell escrigui les seves memòries farà la meva crítica.

Jo només li trobo que té un excès de por de que algun dia no tindrà prous diners. I quan veig les cénies de la seva família, part de les quals ha d'heredar, encara m'explico menys la seva recança.

El Veterinari és un senyor que en cinc anys veuré dos vegades. És professor de l'Institut Laboral d'Alcañiz.

Em meravello de que després de les bones lleis sobre incompatibilitats puguin passar aquestes coses. Recordo que a Carboneras, el farmacèutic titular era també mestre, i no cal dir que cobrava pels dos cantons.

Té també un substitut, que crec és de Logronyo i es diu Andrés.

Al poble hi ha un veterinari lliure, Ramon Herrero, d'un poble de Teruel. Té poca feina, i fa més aviat vida nocturna. Sembla cansat de Fatarella, i que aviat es buscarà una altra feina.

La comadrona és una dona prop dels 70 anys, si ja no els té, d'aquelles antigues. A les futures mares els inspira més confiança que el Sr. Papaseit. La Sra. Daura no té massa simpaties entre les autoritats locals, pel seu passat una mica extremista, així com el dels seus familiars

Però si l'Estat l'accepta a la plaça, nosaltres no hauríem d'ésser més papistes que el Papa. El cert és que la Sra. Daura no ha obtingut un nomenament d'interina oficial, i la seva situació no li crea drets.

No hi ha practicant. La meitat del sou el percebeix el metge, que té el càrrec amb acumulació.

El farmacèutic resideix a Ascó, i no cal dir que, com arreu d'Espanya, els diners de la titular és un "obsequi". Aquí, de quan en quan, encara fa algun anàlisi de les aigües de les fonts. A Fatarella hi ha un botiquí bastant proveït de medicaments. Sembla una farmàcia, i el porta el Sr. Benvingut Pascual.

ESPORTS

La tònica general d'aquest mes, pel que fa al futbol, podríem considerar-la regular. Dels cinc partits disputats, s'han guanyat els dos de casa, mentre que es perdien els altres tres restants de fora Vila. Al marge dels resultats, però, cal esmentar tres aspectes negatius, aquest mes. Dos d'aquests tenen un caire semblant, i que es resumeix amb les defectuoses actuacions dels àrbitres en els partits que el C.D. La Fatarella ha jugat a casa seva contra els equips de Riba-roja d'Ebre i el Vilalba.

Aprofundint en l'un i altre, cal dir que en el primer, l'àrbitre va estar pràcticament absent en tot el partit, motiu pel qual les imprudències d'un equip i altre van créixer minut a minut, fins que ja la "troca" va estar prou embolicada, i l'àrbitre, l'únic que va saber fer fou xiular el final del partit quan encara hi mancaven més de vint minuts. Posteriorment i fora de la Vila, va redactar un annex en el qual donava el partit per empatat. Per sort, dit annex no arribà a la Federació dins el plaç reglamentari, i el resultat fou el que marcava al tancar el partit: 2-1.

Cas semblant fou el produït en el partit contra el Vilalba, on no per culpa dels jugadors sino per una errada de l'àrbitre, el qual en un moment de conflicte va deixar continuar el joc quan tres jugadors del Vilalba estaven fora del camp. El Fatarella va marcar el seu tercer gol, i els visitants van protestar de forma insistent (i creiem que amb tota la raó). Motiu d'això, l'àrbitre donà per acabat el partit quan mancava una bona estona pel final. Desagradable situació, i més tenint en compte que es tracta d'un Vilalba amb el qual sempre hem conservat bones relacions.

El tercer aspecte negatiu fou el darrer resultat assolit al camp del Pinell. No ens expliquem com es va poder arribar a perdre per un resultat de 10-1.

Altres notícies esdevingudes aquest mes fou el nou fitxatge que ha fet el Club. Aquest, motivat a que el porter titular, Eulogi Miró, va tenir que ser sotmés a una intervenció quirúrgica, la qual el tindrà apartat de l'equip durant uns dos mesos, va creure oportú l'adquirir els serveis d'un porter nou. El seu nom és J. Cebador, i procedeix del juvenil del Gandesa. Malgrat el darrer resultat, se'l té per un bon jugador, i fins ara, la seva experiència al nostre club és mirada com de positiva.

Una última notícia lligada amb l'anterior, és aquesta operació a que ha estat sotmés el nostre amic Eulogi, que a més de ser porter titular indiscutible, és el president del Club i un dels màxims animadors de l'equip dins dels vestidors. Desitgem que et restableixis prompte i el teu "show-animador" torni aviat a l'equip.

Els resultats del C.D. La Fatarella d'aquest mes han estat els següent:

La Fatarella - Riba-roja	(2-1)
Amposta At. - La Fatarella	(4-1)
La Fatarella - Vilalba	(3-2)
El Pinell - La Fatarella	(10-1)

I els resultats de la 14ª jornada, al grup 36è., foren:

Tivissa - Benissanet	(1-2)
L'Hospitalet - Bítem	(5-1)
Horta S.J. - Aldover	(5-2)
Bot - Miravet	(4-0)
Riba-roja - Aldea	(4-0)
Amposta At. - Ascó	(7-1)
Vilalba - Rasquera	(1-3)
El Pinell - La Fatarella	(10-1)
Tivenys - Corbera	(1-0)

Després d'aquests resultats, la classificació queda així:

Benissanet	25	punts
At. Ampostí	24	"
L'Aldea	22	"
Horta de Sant Joan	18	"
Riba-roja d'Ebre	18	"
Aldover	17	"
L'Hospitalet	16	"
Rasquera	15	"
El Pinell de Brai	15	"
Bot	14	"
Miravet	12	"
Tivissa	11	"
La Fatarella	10	"
Corbera	9	"
Bítem	9	"
Tivenys	8	"
Ascó	5	"
Vilalba dels Arcs	2	"

I per al proper mes de Gener, el C.D. La Fatarella rebra, a casa, el Tivenys i el Benissanet, i visitarà els camps del Corbera i el Rasquera.

FELIP FUCHO.-

CUINA CASOLANA

TORRONS AL MASSAPÀ

Ingredients:

- 1 kg. d'ametlló.
- 1 kg. de sucre.
- 1/4 de l. d'aigua.
- La raspadura de la pell d'una llimona.

Un cop tenim les ametlles trencades, s'agafa 1kg. d'ametlló i se li tira aigua bullint per escalfar-les. Seguidament es pelen amb molta facilitat, i es deixen durant un dia o dos que s'eixuguin (a la vora de l'estufa es fa més via). Després es ratllen ben finetes.

Quan tenim l'ametlló ben ratllat, començarem a fer els torrons. Se fon a una cassola el quilo de sucre amb 1/4 de l. d'aigua, i quan és fos s'hi tira l'ametlló i la raspadura de la pell de llimona. Es remena sense parar (perquè sinó s'agarra) durant un quart d'hora. Després s'aboca a un motlle i s'atapeix ben atapidet.

Es deixen refredar, i ja es poden menjar.

TERE FUCHO.-

PASSATEMPS

SOPA DE LLETRES

P	B	F	M	O	J	A	F	L	N	O	L	B
Q	I	R	H	O	S	P	I	T	A	L	S	F
P	S	N	G	J	S	A	R	J	U	X	Q	O
M	T	D	A	L	V	U	T	Y	D	Z	T	R
S	V	I	N	L	F	M	G	R	I	Y	P	N
M	F	J	C	Y	S	E	B	N	X	C	S	E
I	Q	R	X	O	U	R	A	I	M	A	T	T
N	O	Z	L	Z	H	A	V	H	D	S	N	S
G	A	L	D	L	J	C	X	U	L	O	J	A
E	O	P	G	T	N	A	Q	I	R	T	P	F
M	M	I	C	O	M	E	T	E	S	N	U	Q
A	Q	O	L	G	I	N	M	Y	E	C	L	M
F	R	H	T	R	O	Z	L	O	T	D	V	H
G	S	U	M	P	X	A	V	X	P	S	R	B
B	D	T	O	S	A	L	E	T	C	I	D	A

Buscar II partides del terme Fatarellenc.

Solució de la Sopa de Lletres del número passat.

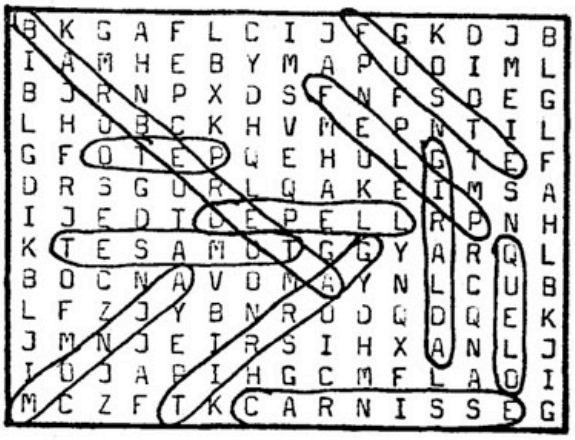

FELIP . FUCHO

TRONC DE NADAL

Tronc de Nadal,
posarem el porc amb sal,
la gallina a la pastera,
el pollí adalt del pí,
toca, toca Valentí.
Ara passen bous i vaques,
les gallines amb sabates,
els capons amb sabatons,
la Maria fa turrons,
la guineu els està tastant
si són dolços o salats.

Raja tió !!, tió de Nadal !!
caga tarrons i pixa Vi blanc!.

Cançó Popular
LA FATARELLA